

**MAŽEIKIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA**

AUDITO ATASKAITA

**MAŽEIKIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
INVESTICIJŲ PROJEKTŲ PLANAVIMO
IR VYKDYMO VERTINIMAS**

2024 m. lapkričio 20 d. Nr. KT9-8
Mažeikiai

Su audito ataskaita galima susipažinti
Mažeikių rajono savivaldybės interneto puslapyje
adresu: www.mazeikiai.lt

Mažeikių rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba yra savivaldybės biudžetinė įstaiga, prižiūrinti, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas savivaldybės turtas bei patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai.

Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba atlieka išorės finansinius, atitikties ir veiklos auditus Mažeikių rajono savivaldybės administracijoje, savivaldybės administravimo subjektuose ir savivaldybės valdomose įmonėse. Jos veikla grindžiama nepriklausomumo, teisėtumo, viešumo, objektyvumo ir profesionalumo principais. Atliekant auditus teikiami audito pastebėjimai ir rekomendacijos, siekiant didinti viešojo sektoriaus efektyvumą ir jo kuriamą naudą visuomenei.

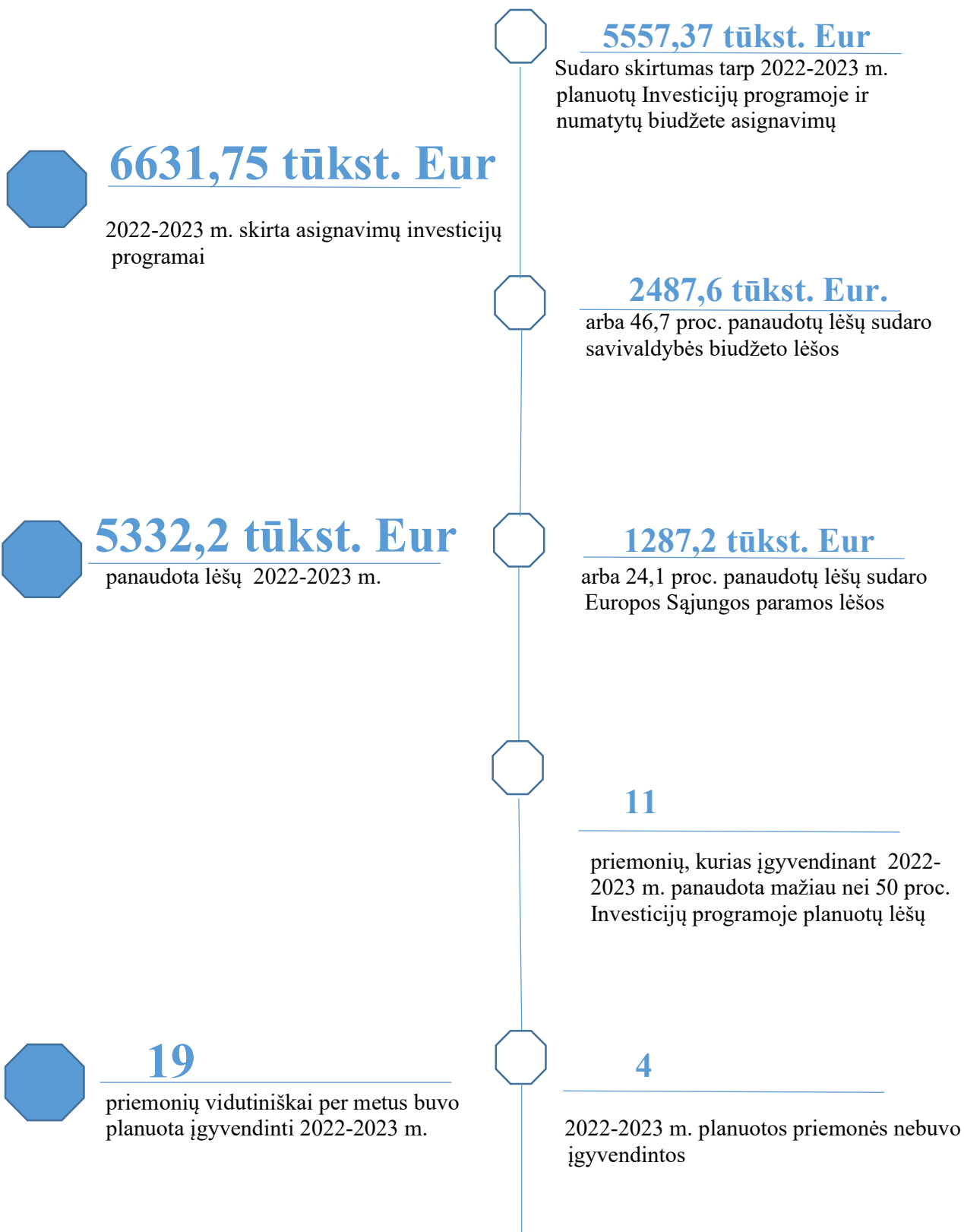
Auditą atliko: Loreta Dimienė, Inga Leščinskienė

Audito ataskaita pateikta: Mažeikių rajono savivaldybės Meri, Mažeikių rajono savivaldybės administracijai, Mažeikių rajono savivaldybės tarybos Kontrolės komitetui.

TURINYS

PAGRINDINIAI FAKTAI	4
SANTRAUKA	5
ĮŽANGA	9
AUDITO REZULTATAI	11
1. INVESTICIJŲ PROGRAMOS PLANAVIMAS TURI TRŪKUMŲ	11
2. PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMO STEBĖSENA IR KONTROLĖ NEPAKANKAMA	16
REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS	25
PRIEDAI	27
1 priedas. Santrumpos ir sąvokos	27
2 priedas. Audito apimtis ir metodai	28

PAGRINDINIAI FAKTAI

SANTRAUKA

Audito svarba

Investicijos – piniginės lėšos ir įstatymais bei kitais teisės aktais nustatyta tvarka įvertintas materialusis, nematerialusis ir finansinis turtas, kuris investuojamas siekiant iš investavimo objekto gauti pelno (pajamų), socialinį rezultatą (švietimo, kultūros, mokslo, sveikatos ir socialinės apsaugos bei kitose panašiose srityse) arba užtikrinti valstybės funkcijų įgyvendinimą¹. Viena iš investicijų rūšių pagal investavimo objektą yra kapitalo investicijos. Kapitalo investicijos, tai investicijos ilgalaikiam materialiajam ir nematerialiajam turtui sukurti, įsigyti arba jo vertei padidinti².

Mažeikių rajono savivaldybės strateginio planavimo organizavimo Mažeikių rajono savivaldybėje tvarkos apraše³ nustatyta, kad strateginio veiklos plano programa yra esminė strateginio veiklos plano dalis, skirta strateginiam tikslui pasiekti, kurioje nustatomi programos tikslai, uždaviniai, priemonės (projektai), vertinimo kriterijai, jų reikšmės ir asignavimai. Strateginis veiklos planas įgyvendinamas pagal atskirais savivaldybės tarybos sprendimais patvirtintas programas, iš kurių viena yra Investicijų programa⁴.

Investicijų programos svarbą pabrėžia tiek 2022-2024 m., tiek 2023-2025 m. strateginiuose veiklos planuose nustatytas pagrindinis Savivaldybės veiklos prioritetas – investicijų skatinimas ir verslo plėtra.

Auditas padės atskleisti ar Savivaldybės investicijų programa planuojama ir įgyvendinama efektyviai, siekiant naujų investicijų pritraukimo į Mažeikius, kurios, kaip įvardinta strateginio planavimo dokumentuose, buvo ir yra esminis prioritetas⁵.

Mažeikių rajono savivaldybės investicijų projektų planavimo ir vykdymo vertinimo auditas atliktas, vykdant Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2024 m. veiklos planą, pagal Savivaldybės kontrolieriaus 2024 m. birželio 26 d. pavedimą Nr. KT11-3.

Audito tikslas ir apimtis

Audito tikslas – įvertinti Savivaldybės investicijų projektų planavimo ir vykdymo efektyvumą.

¹ Lietuvos Respublikos investicijų įstatymas, 2str.1 d.

² Ten pat, 3 str. 4 d. 1 p.

³ Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2021-11-26 sprendimas Nr. T1-322 „Dėl strateginio planavimo organizavimo Mažeikių rajono savivaldybėje tvarkos aprašo patvirtinimo“ 2.20 p., Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2023-09-20 sprendimas Nr. T1-260 „Dėl strateginio planavimo organizavimo Mažeikių rajono savivaldybėje tvarkos aprašo patvirtinimo“ 2.26 p.

⁴ Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2022-01-28 sprendimas Nr. T1-3 „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės 2022-2024 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“, Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2023-01-06 sprendimas Nr. T1-2 „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės 2023-2025 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“.

⁵ Ten pat, I skyrius.

Pagrindiniai audito klausimai:

- ar į investicijų programą įtraukti investicijų projektai (priemonės) planuojami nuosekliai;
- ar vykdoma investicijų projektų (priemonių) įgyvendinimo stebėseną ir kontrolę.

Audituojamas subjektas – Mažeikių rajono savivaldybės administracija.

Audituojamas laikotarpis – 2022-2023 metai. Naudojome ankstesnių ir 2024 m. duomenis tiek, kiek jie susiję su Investicijų programos lėšų administravimu audituojamu laikotarpiu arba duomenų palyginimui.

Negalėjome gauti absoliutaus užtikrinimo, nes auditas turi apribojimų. Ne visais atvejais audituojamas subjektas pateikė auditui reikalingus dokumentus, duomenis bei informaciją, o tai apribojo auditorių galimybes aptikti reikšmingus dalykus ir nustatyti problemas.

Auditas atliktas pagal tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus. Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiau aprašyti 2 priede „Audito apimtis ir metodai“. Atlikdami auditą darėme prielaidą, kad visi auditoriams pateikti dokumentai yra teisingi, išsamūs ir galutiniai, o jų kopijos atitinka originalus.

Pagrindiniai audito rezultatai

Audito rezultatai rodo, kad Savivaldybės investicijų programos planavimas turi trūkumų, o programoje numatytų projektų/priemonių stebėseną ir kontrolę nepakankama, todėl Savivaldybės investicijų planavimo, įgyvendinimo ir vertinimo procesai reikalauja tobulinimo, siekiant užtikrinti efektyvesnę lėšų naudojimą ir tikslų įgyvendinimą.

1. Investicijų programos planavimas turi trūkumų

Nustatėme, kad Investicijų programos (toliau – Programa) nesuderinamumas tarp planavimo dokumentų 2022-2024 m. ir 2023-2025 m. bei 2022 m. ir 2023 m. biudžeto asignavimų sudaro 5.557,37 tūkst. Eur. 2022 m. Programai skirti asignavimai biudžete buvo tikslinti 4 kartus, tačiau Programa buvo tikslinta tik 1 kartą, o 2023 m. Programai skirti asignavimai biudžete buvo tikslinti net 5 kartus, o Programoje numatytos lėšos nebuvo tikslintos nei karto.

Analizuojant 2022 m. ir 2023 m. metinių veiklos planų įvykdymo ataskaitas, nustatėme, kad biudžete ir metiniuose veiklos planuose Investicijų programai skirti asignavimai skiriasi, pvz. 2022 m. skirtumas sudarė 2.122,00 tūkst. Eur, o 2023 m. – 898,35 tūkst. Eur. Tokie nesutapimai trukdo objektyviai įvertinti veiklos rezultatų pasiekimą.

Audito metu nustatėme šiuos Investicijų programos turinio trūkumus: programoje pateikiama neinformatyvi programos priemonių aprašymo informacija, neaiškus planuojamų projektų/priemonių skaičius ir jiems skiriami asignavimai, į programą įtrauktos jau įgyvendintos priemonės, nenurodytos projektų pradžios ir pabaigos datos, dėl to trūksta aiškumo, kas bus vykdoma per tam tikrą laikotarpį, o kai kurios programos priemonės (Mažeikių turizmo ir verslo informacijos centro finansavimas, finansinė parama smulkiam ir vidutiniam verslui) neatitinka investicijų sąvokos apibrėžimo pagal įstatymą, todėl šias priemones būtų tikslinga priskirti kitai programai arba peržiūrėti programos pavadinimą.

Audito metu nustatėme, kad daugeliui priemonių vertinimo kriterijai yra tiesiog išlaidų suma, kas neleidžia objektyviai įvertinti veiklos rezultatų ar efektyvumo, skirtingais metais tai pačiai priemonei taikomi skirtingi vertinimo kriterijai, trūksta kokybinių vertinimo kriterijų, pateikiami skirtingi vertinimo kriterijai Investicijų programoje ir metiniame veiklos plane.

Taip pat nustatėme, kad metų pabaigoje mažinant asignavimus Programai, nepateikiamos pagrįstos priežastys, kodėl asignavimai nebeplanuojami, kas gali lemti užsitęsusių projektų įgyvendinimą, neefektyvų Savivaldybės biudžeto lėšų naudojimą bei gali trukdyti sėkmingam strateginių tikslų įgyvendinimui (1 skyrius, 11 psl.).

2. Projektų įgyvendinimo stebėseną ir kontrolę nepakankama

Nustatėme, kad nėra vieningo projektų valdymo įrankio, kuris leistų valdyti pilną informaciją apie vykdomus projektus ir padėtų užtikrinti aiškią projektų stebėseną ir kontrolę. Nors 2015 m. buvo įdiegta projektų valdymo sistema, tačiau ji niekada nebuvo naudojama. Įdiegtos projektų valdymo sistemos vertė – 137.940,00 Eur.

Taip pat nustatėme, kad metinio veiklos plano įgyvendinimo ataskaitoje, esant nukrypimams nuo plano, ne visais atvejais pateikti motyvuoti ir pagrįsti paaiškinimai bei nurodytos priežastys dėl kurių planuotos reikšmės nepasiektos.

Audito metu nustatėme, kad pilnai neužtikrinama metinių veiklos planų įgyvendinimo stebėseną, rezultatų vertinimas bei atsiskaitymas už pasiektus rezultatus, nes ne visos metiniame veiklos plane numatytos Investicijų programos veiklos ir siekiami rezultatai (2022 m. tik 4 iš 21, o 2023 m. 9 iš 18) yra naudojami Savivaldybės administracijos valstybės tarnautojų veiklos rezultatams vertinti. Neužtikrinant tinkamos stebėsenos ir kontrolės, kyla rizika dėl projektų įgyvendinimo vėlavimo, gali būti prarandamos finansavimo galimybės bei gali būti laiku nepriimami sprendimai ir nepasiekti strateginiai Savivaldybės tikslai (2 skyrius, 16 psl.).

Rekomendacijos

Savivaldybės administracijai

1. Siekiant užtikrinti, kad viešojo valdymo sprendimai ir planavimo dokumentai tarpusavyje būtų susieti aiškiais loginiais ryšiais, priimti sprendimus dėl nuoseklaus Investicijų programos priemonių/projektų planavimo proceso taikymo (1-asis pagrindinis audito rezultatas).
2. Siekiant užtikrinti Savivaldybės strateginio veiklos plano tikslų ir uždavinių įgyvendinimą, planuotų rezultatų pasiekimą, nustatyti įvairiapusius vertinimo kriterijus (kiekybinius ir kokybinius), kurie teiktų naudingą informaciją ir sudarytų pagrindą sprendimų priėmimui (1-asis pagrindinis audito rezultatas).
3. Siekiant užtikrinti efektyvų Savivaldybės lėšų naudojimą bei laiku įgyvendinti planuotas veiklas, vykdyti programos įgyvendinimo analizę ir vertinimą bei metinio veiklos plano įgyvendinimo ataskaitoje, esant nukrypimams nuo plano, teikti motyvuotus, pagrįstus paaiškinimus, nurodant priežastis dėl kurių planuotos reikšmės nepasiektos (1-asis ir 2-asis pagrindinis audito rezultatas).
4. Siekiant užtikrinti metinių veiklos planų įgyvendinimo stebėseną, rezultatų vertinimą bei atsiskaitymą už pasiektus rezultatus, imtis priemonių, kad numatytos metiniame veiklos plane veiklos ir siekiami rezultatai būtų naudojami Savivaldybės administracijos valstybės tarnautojų veiklos užduotims nustatyti ir jų veiklos rezultatams vertinti (2-asis pagrindinis audito rezultatas).
5. Siekiant užtikrinti efektyvią projektų kontrolę ir stebėseną visu jų gyvavimo metu, reglamentuoti ir aprašyti projektų valdymo procesus ir principus, kurie būtų taikomi visiems vykdomiems projektams (2-asis pagrindinis audito rezultatas).

Rekomendacijų įgyvendinimo planas pateiktas ataskaitos dalyje „Rekomendacijų įgyvendinimo planas“.

IŽANGA

Mažeikių rajono savivaldybės tarybos (toliau – Savivaldybės taryba) patvirtintame strateginio planavimo Mažeikių rajono savivaldybėje organizavimo tvarkos apraše⁶ nustatyta Savivaldybės strateginio planavimo dokumentų ir jų įgyvendinimą detalizuojančių planavimo dokumentų rengimo, svarstymo, tvirtinimo, įgyvendinimo stebėsenos, numatytų pasiekti rezultatų vertinimo, ataskaitų dėl planavimo dokumentų įgyvendinimo rengimo ir svarstymo, savivaldybės gyventojų įtraukimo į jų rengimą ir svarstymą, įgyvendinimo priežiūros ir viešinimo tvarka.

Savivaldybės strateginio valdymo sistemą sudaro programavimo ir veiklos lygmens strateginio planavimo dokumentai, strateginio valdymo sistemos dalyviai, atsakingi už planavimo dokumentų parengimą, tvirtinimą, įgyvendinimą, vertinimą, stebėseną ir atsiskaitymą už pasiektus rezultatus, viešinimą.

Vienas iš veiklos lygmens strateginio planavimo dokumentų yra strateginis veiklos planas, kuriame suplanuojamos trijų metų savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų programos.

Planavimo dokumentai rengiami atsižvelgiant į valstybės, regiono, savivaldybės strateginio planavimo dokumentus, taip pat užtikrinant jų tarpusavio suderinamumą ir integralumą.

Savivaldybės tarybos patvirtintose 2022-2024 m. ir 2023-2025 metų investicijų programose⁷ numatyti tokie patys pagrindiniai pasiekimai – įgyvendinami investicijų projektai, modernizuota rajono viešoji infrastruktūra ir sudarytos sąlygos skatinti tvarų daugiarūšį judumą, perėjimą prie žiedinės ir efektyvaus išteklių naudojimo ekonomikos. Paskatintos smulkiosios ir vidutinės įmonės, padidintas rajono pramoninis patrauklumas.

2022-2023 m. Investicijų programai buvo skirta 6.631,75 tūkst. Eur. Atitinkamų metų pradžioje (2022 m., 2023 m.) numatyti asignavimai buvo didesni 3.019,55 tūkst. Eur ir sudarė 9.651,3 tūkst. Eur. Vidutiniškai per metus buvo planuojama įgyvendinti 19 priemonių.

2022-2023 m. panaudotų planuotų lėšų suma sudaro 5.332,2 tūkst. Eur, iš jų beveik 50 proc. (2.487,6 tūkst. Eur) sudaro Savivaldybės biudžeto lėšos, Europos Sąjungos paramos lėšos sudaro apie ketvirtadalį panaudotų lėšų (1.287,2 tūkst. Eur).

Per 2022-2023 m. nebuvo įgyvendintos 4 planuotos priemonės, o įgyvendinant 15 priemonių buvo panaudota mažiau nei 50 proc. Investicijų programoje suplanuotų lėšų.

⁶ Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2021-11-26 sprendimas Nr. T1-322 „Dėl strateginio planavimo organizavimo Mažeikių rajono savivaldybėje tvarkos aprašo patvirtinimo“, Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2023-09-20 sprendimas Nr. T1-260 „Dėl strateginio planavimo Mažeikių rajono savivaldybėje organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

⁷ Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2022-01-28 sprendimas Nr. T1-4 „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės investicijų programos 2022-2024 metams patvirtinimo“, Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2023-01-06 sprendimas Nr. T1-1 „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės investicijų programos 2022-2024 metams patvirtinimo“.

2022 m. nepanaudota apie 26 proc., o 2023 m. apie 15 proc. Savivaldybės biudžete planuotų asignavimų. Investicijų programai skirtų lėšų 2023 m. panaudota 836,96 tūkst. daugiau nei 2022 m., o Savivaldybės biudžeto lėšų panaudojimas 2023 m. išaugo 133,8 tūkst. Eur.

AUDITO REZULTATAI

1. INVESTICIJŲ PROGRAMOS PLANAVIMAS TURI TRŪKUMŲ

1. Viešojo valdymo sprendimai ir planavimo dokumentai tarpusavyje turi būti susieti aiškiais loginiais ryšiais ir turi būti įgyvendinami siekiant didžiausios naudos mažiausiomis sąnaudomis, racionaliai skirstant turimus finansinius išteklius, atsižvelgiant į strateginius tikslus, uždavinius ir finansines galimybes naudoti ir išlaikyti pasiektus rezultatus⁸.
2. Peržiūrėjus 2022-2024 m. ir 2023-2025 m. Investicijų programas nustatėme, kad programose skiriasi numatomi pagrindiniai pasiekimai, įgyvendinant strateginio veiklos plano strateginį siekį – sudaryti palankias sąlygas verslo ir žemės ūkio plėtrai, nei nustatyti 2022-2024 m. ir 2023-2025 m. strateginiame veiklos plane.

Pagrindiniai siekiai planavimo dokumentuose

- 2022-2024 m. ir 2023-2025 m. strateginiame veiklos plane⁹ numatomi pagrindiniai siekiai – pritrauktos vietos ir užsienio investicijos, sudarytos palankios sąlygos verslo plėtrai bei subalansuotam Savivaldybės vystymuisi, darbo vietų kūrimui, modernizuota viešoji infrastruktūra ir užtikrinta viešųjų paslaugų kokybė, padidėjusio turizmo sektoriaus pajamos;
- 2022-2024 m. ir 2023-2025 m. Investicijų programose¹⁰ numatomi pagrindiniai pasiekimai įgyvendinti investicijų projektai, modernizuota rajono viešoji infrastruktūra ir sudarytos palankios sąlygos skatinti tvarų daugiarūšį judumą, perėjimą prie žiedinės ir efektyvaus išteklių naudojimo ekonomikos. Paskatintos smulkiosios ir vidutinės įmonės, padidintas rajono pramoninis patrauklumas.

3. Be to, planuojant asignavimus strateginio veiklos plano Investicijų programai, nesilaikoma strateginio planavimo Savivaldybėje organizavimo tvarkos aprašo, kuriame nustatyta, kad Strateginio veiklos plano projektas yra savivaldybės biudžeto projekto planavimo pagrindas (ši nuostata 2023 m. patvirtintame apraše dubliuojasi 47 ir 51 punktuose, be to apraše dubliuojami ir 2.22. bei 2.29 papunkčiai), o Savivaldybės biudžeto projekte asignavimai planuojami strateginio veiklos plano programoms įgyvendinti ir šiose programose nustatytiems stebėsenos rodikliams pasiekti. Tvirtinant strateginį veiklos planą, strateginio veiklos plano programoms įgyvendinti numatyti asignavimai turi atitikti savivaldybės biudžeto projekte numatytus asignavimus, o biudžetinais metais, tikslinant savivaldybės biudžetą, turi būti įvertintas šių tikslinimų poveikis

⁸ 2020-06-25 Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymo Nr. XIII-3096, 4 str. 1, 4 p.

⁹ Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2022-01-28 sprendimas Nr. T1-3 „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės 2022-2024 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“, Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2023-01-06 sprendimas Nr. T1-2 „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės 2023-2025 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“, pirmasis skyrius.

¹⁰ Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2022-01-28 sprendimas Nr. T1-4 „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės investicijų programos 2022-2024 metams patvirtinimo“, Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2023-01-06 sprendimas Nr. T1-1 „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės investicijų programos 2022-2024 metams patvirtinimo“, 5 punktas.

- strateginio veiklos plano programų įgyvendinimui ir šiose programose nustatytų stebėsenos rodiklių pasiekimui¹¹.
4. Nustatėme, kad 2022 m. Savivaldybės biudžetas buvo tikslintas 5 kartus¹², o biudžete skirti asignavimai Investicijų programai 4 kartus, tačiau 2022-2024 m. Investicijų programa buvo tikslinta tik vieną kartą (2022-06-23 Savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T1-165).
 5. Savivaldybės biudžetas 2023 m. buvo tikslintas 6 kartus¹³, o biudžete skirti asignavimai Investicijų programai 5 kartus, tačiau 2023-2025 m. Investicijų programa nebuvo tikslinta nei kartą.
 6. Skirtumas tarp 2022 m. ir 2023 m. planuotų Investicijų programoje ir numatytų biudžete asignavimų sudaro net 5.557,37 tūkst. Eur.
 7. Įvertinus tai, kad strateginio veiklos plano programa yra esminė jo dalis, skirta strateginiam tikslui pasiekti, kurioje nustatomi programos tikslai, uždaviniai, priemonės (projektai), vertinimo kriterijai, jų reikšmės ir asignavimai, o Savivaldybės biudžeto projekte numatyti asignavimai turi atitikti Strateginio veiklos plano programoms įgyvendinti numatytus asignavimus, savivaldybės finansines galimybes, todėl motyvuotai nepagrindžiant programos pakeitimų gali būti laiku nepriimami sprendimai, susiję su sėkmingu Investicijų programos įgyvendinimu ir Savivaldybės biudžeto lėšų efektyviu naudojimu.
 8. Savivaldybės administracija negalėjo motyvuotai paaiškinti kodėl, atsižvelgiant į Savivaldybės biudžeto tikslinimus, nebuvo tikslinta Investicijų programa nei 2022 m., nei 2023 m., tačiau pripažino, kad biudžetiniais metais, tikslinant savivaldybės biudžetą, turi būti įvertintas šių tikslinimų poveikis Savivaldybės strateginio veiklos plano programų įgyvendinimui ir šiose programose numatytų stebėsenos rodiklių pasiekimui¹⁴.
 9. Strateginio planavimo organizavimo Savivaldybėje tvarkos apraše¹⁵ nustatyta, kad Savivaldybė į Strateginį veiklos planą perkelia Strateginiame veiklos plane nustatytas pažangos ir tęstinės veiklos priemones, regionų plėtros plane suplanuotus įgyvendinti projektus, nustato tęstinės veiklos uždavinius ir savo savivaldybės biudžeto lėšomis finansuojamus projektus. Tame pačiame apraše nustatyta, kad strateginiame veiklos plane detalizuojamas priemonių ir (arba) projektų įgyvendinimas ir siekiami rezultatai, ir (arba) nurodomi tęstinės veiklos uždaviniai, priemonės ir joms planuojami 3 metų asignavimai. Projektai apibrežiami kaip laikina, aiškią pradžią ir pabaigą

¹¹ Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2021-11-26 sprendimas Nr. T1-322 „Dėl strateginio planavimo organizavimo Mažeikių rajono savivaldybėje tvarkos aprašo patvirtinimo“, 35 p., Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2023-09-20 sprendimas Nr. T1-260 „Dėl strateginio planavimo Mažeikių rajono savivaldybėje organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 47, 51, 52 p..

¹² Savivaldybės tarybos sprendimai 2022-06-23 Nr. T1-164, 2022-09-30 T1-234, 2022-10-28 Nr. T1-276, 2022-11-25 Nr. T1-310, 2022-12-22 Nr. T1-338.

¹³ Savivaldybės tarybos sprendimai 2023-03-31 Nr. T1-65, 2023-06-08 Nr. T1-167, 2023-08-21 Nr. T1-216, 2023-09-20 Nr. T1-257, 2023-11-30 Nr. T1-325, 2023-12-19 Nr. T1-368.

¹⁴ 2024-08-23 Mažeikių rajono savivaldybės administracijos raštas Nr. R8 (2.38E)-2937 „Dėl duomenų pateikimo“.

¹⁵ Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2021-11-26 sprendimas Nr. T1-322 „Dėl strateginio planavimo organizavimo Mažeikių rajono savivaldybėje tvarkos aprašo patvirtinimo“ 30,7 p. 33 p., Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2023-09-20 sprendimas Nr. T1-260 „Dėl strateginio planavimo Mažeikių rajono savivaldybėje organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ 40 p..

bei ribotus išteklius turinti pažangos veikla, skirta naujam produktui sukurti, siekiant įgyvendinti pažangos priemonę. Priemonė apibrėžiama kaip užsibrėžto uždavinio įgyvendinimo būdas (veiklų grupė), kuriam naudojami žmogiškieji, finansiniai ir materialiniai ištekliai.

10. Peržiūrėję Savivaldybės investicijų programas (2022-2024 m., 2023-2025 m.) nustatėme, kad aprašant priemonių įgyvendinimą aiškiai nedetalizuojama kokie projektai, priemonės, tęstinės veiklos bus įgyvendinamos. Investicijų programoje pateikta informacija neinformatyvi, nes iš pateiktos informacijos nėra aišku kiek ir kokių priemonių/projektų bus vykdoma 2022 m. ar 2023 m., kokias priemones, projektus planuojama vykdyti 2024 m. ir 2025 m., kiek joms planuojama skirti asignavimų (įskaitant Savivaldybės biudžeto lėšas), nenurodoma projektų pradžios ir pabaigos datos. Į planuojamų įgyvendinti priemonių aprašymus įtraukiamos jau ankstesniais metais įgyvendintos priemonės ar ne tai priemonei priskirtini projektai.

Priemonių įgyvendinimo aprašymas 2023-2025 metų Investicijų programoje

- 01-01-20 priemonė „Kaimo atnaujinimas ir plėtra“ (LEADER metodu)“ - plačiai aprašomi jau neaktualūs ateinantiems 2023-2025 m. projektai, nes projektai „Antano Vienažindžio pėsčiųjų tako įrengimas Laižuvos miestelyje“ ir „Mažeikių rajono Renavo dvaro sodybos infrastruktūros tvarkymas, atveriant naujas erdves dvaro kraštovaizdžio pažinimui“, baigti įgyvendinti 2022 m.;
- 01-03-06 priemonė „Kraštovaizdžio apsauga“ – aprašomas 2022 m. baigtas projektas, o šiai priemonei 2023-2025 m. Investicijų programoje asignavimai neplanuoti.
- 01-02-06 priemonė „Elektromobilių įkrovimo stotelių įrengimas“ - priemonės aprašyme nurodoma, kad planuojama įgyvendinti ar iš dalies prisidėti prie elektromobilių įkrovimo stotelių įrengimo projektų, tačiau 2023-2025 m. Investicijų programoje asignavimai šiai priemonei neplanuoti;
- 01-02-04 priemonė „Mažeikių m. gatvių važiuojamosios dalies rekonstrukcija, įdiegiant inžinerines saugaus eismo priemones“ – nurodyta, kad projektas jau įgyvendintas. 2023-2025 m. Investicijų programoje asignavimai šiai priemonei neplanuoti;
- 01-02-02 priemonė „Pėsčiųjų ir dviračių takų rekonstrukcija ir nauja statyba Mažeikiuose“ – aprašomas įgyvendintas projektas, nurodoma, kad projekto veiklų įgyvendinimo pabaiga 2022-03-31. Rangos darbai užbaigti, gautas statybos užbaigimo aktas;
- 01-01-24 priemonė „Europos ekonominės erdvės, Norvegijos, kitų finansinių mechanizmų ir bendradarbiavimo per sieną programų projektai“ – plačiai aprašomi jau įgyvendinti ir neaktualūs 2023-2025 m. projektai – „Muni Guard (Civilinė sauga), Vandens rezervuarų ir gaisrinių mašinų privažiavimų įrengimas seniūnijose“ bei „Co-Active („Skate“ parko įkūrimas)“;
- 01-01-18 priemonė „Daugiabučių namų ir savivaldybių viešųjų pastatų modernizavimo skatinimas“ – aprašomas nesusijęs su įgyvendinama priemone projektas – planuojamas įrengti informacinis stendas su užrašais žemaičių kalba ir skulptūrų ansamblis (smeigės) žiedinėje sankryžoje.

11. Investicijų programos dvi priemonės neatspindi programos esmės, nes nėra susijusios su investicijomis, kaip jos apibrėžtos Investicijų įstatyme¹⁶, t. y. finansinės paramos teikimas smulkiojo ir vidutinio verslo subjektams bei verslo informacinių paslaugų kokybės užtikrinimas, skiriant lėšas viešajai įstaigai Mažeikių turizmo ir verslo informacijos centras veiklos vykdymui. Tikslinga būtų atsižvelgti į kitų savivaldybių gerąją praktiką ir programai, apimančiai ne tik investicijų projektus parinkti kitą pavadinimą arba priemones, susijusias ne su investicijomis, iškelti į kitą programą, siekiant tikslumo planavimo dokumentuose.
12. Strateginio planavimo organizavimo tvarkos apraše nustatyta, kad, rengiant metinį veiklos planą, detalizuojami strateginio veiklos plano programų pažangos ir tęstinės veiklos uždaviniai ir priemonės pagal savivaldybės biudžeto asignavimus, patvirtintus priemonių įgyvendinimui¹⁷. Savivaldybės biudžeto asignavimų suma turi atitikti Savivaldybės biudžete atitinkamam asignavimų valdytojui skirtus asignavimus¹⁸.
13. Savivaldybės administracijos metinis veiklos planas yra savivaldybės strateginio veiklos plano programų ar jų dalies (tikslų ar uždavinių), atskirų priemonių), už kurias atsakinga savivaldybės administracija, įgyvendinimą detalizuojantis dokumentas, rengiamas atsižvelgiant į savivaldybės biudžete numatomus skirti asignavimus. Šie planavimo dokumentai sudaro visumą ir informacija tarp jų turi derėti.
14. Išanalizavę 2022 m. ir 2023 m. Savivaldybės administracijos, kuri ir yra vienintelė šios Programos vykdytoja, veiklos plano vykdymo ataskaitas, nustatėme, kad planuoti asignavimai ataskaitose ir biudžete skiriasi – 2022 m. biudžeto asignavimų suma Investicijų programai sudaro 2.122,00 tūkst. Eur mažiau, nei pateikta 2022 m. metinėje veiklos plano vykdymo ataskaitoje, o 2023 m. biudžeto asignavimų suma Investicijų programai sudaro 898,35 tūkst. Eur mažiau nei pateikta 2023 m. metinėje veiklos plano vykdymo ataskaitoje. Neįvertinti planuotų biudžete skirtų Investicijų programai asignavimų pakeitimai, metų eigoje iškreipia metinius veiklos plano įvykdymo rezultatus, todėl pasiekimų įvertinimas tampa neobjektyvus.
15. Palyginus Investicijų programoje nustatytus vertinimo kriterijus ir metiniuose veiklos planuose nustatytus kriterijus ir jų mato vienetus, nustatėme, kad vertinimo kriterijai skiriasi iš esmės arba jų Programoje, arba veiklos plane nėra.

Vertinimo kriterijai 2023-2025 Investicijų programoje

- Prisidėta prie Savivaldybės įstaigų įgyvendinamų projektų finansavimo, projektų skaičius vnt.; (veiklos plane vertinimo kriterijus nenustatytas);
- Įdiegtos darnaus judumo priemonės, vnt.;
- Gavusių paramą subjektų dalis nuo visų besikreipiančiųjų paramos iš Smulkiojo ir vidutinio verslo rėmimo fondo, proc.;
- Baigtos įgyvendinamų projektų veiklos, projektų skaičius vnt. (veiklos plane tokio kriterijaus nėra).

¹⁶ Lietuvos Respublikos investicijų įstatymas, 2 str. 1 d.

¹⁷ Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2021-11-26 sprendimas Nr. T1-322 „Dėl strateginio planavimo organizavimo Mažeikių rajono savivaldybėje tvarkos aprašo patvirtinimo“, 49 p. ir 51,4 p.

¹⁸ Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2023-09-20 sprendimas Nr. T1-260 „Dėl strateginio planavimo Mažeikių rajono savivaldybėje organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 74.4 p.

Vertinimo kriterijai 2023 m. veiklos plane

- Įgyvendinamos darnų judumą skatinančios priemonės, išlaidos Eur;
- SVV subjektams suteikta finansinė parama, išlaidos Eur.

16. Nei viename planavimo dokumente (Programoje, metiniame veiklos plane) nenustatytas vertinimo kriterijus pagrindiniam siekiui – padidėjusios turizmo sektoriaus pajamos. Taip pat nustatėme, kad nors vertinimo kriterijus – tiesioginės užsienio investicijos, tenkančios 1 savivaldybės gyventojui, Eur ir yra nustatytas Programoje, tačiau apie jo įvykdymą metiniame veiklos plane informacijos nėra.
17. Strateginio planavimo dokumentuose naudojamų vertinimo kriterijų sudarymo ir taikymo metodikoje¹⁹ nustatyta, kad kiekvienos programos rezultatams įvertinti turi būti numatyti įvairiapusiai vertinimo kriterijai, kurie parodytų tiek jos pasiekimų kiekybinę išraišką, tiek šių pasiekimų kokybę. Reikia vengti vertinimo kriterijų, kurie nepateikia naudingos informacijos ir nesudaro pagrindo priimti jokio sprendimo.
18. 2022 m. ir 2023 m. veiklos planuose nustatyti indėlio ir proceso vertinimo kriterijai. Beveik visoms priemonėms (išskyrus vieną atvejį) nustatyta kriterijų vertinimo reikšmė - išlaidos Eur. Peržiūrėję aukščiau minėtoje metodikoje pateiktus proceso ir indėlio vertinimo kriterijų pavyzdžius, nustatėme, kad tik pavieniais atvejais išlaidos pasirenkamos kaip kriterijaus vertinimo reikšmė ir tik indėlio kriterijui.
19. Administracija, teikdama paaiškinimą dėl vertinimo kriterijų skirtumų Investicijų programoje ir metiniame veiklos plane, skirtumus grindė tuo, kad tai skirtingi veiklos lygmens dokumentai, tačiau strateginio valdymo įstatymas aiškiai apibrėžia, kad planavimo dokumentai turi būti susieti aiškiais loginiais ryšiais.
20. Metinių veiklos planų visuma turi užtikrinti savivaldybės strateginio veiklos plano tikslų ir uždavinių įgyvendinimą, planuotų rezultatų pasiekimą, o vien tik vertinimo kriterijų reikšmės – patirtos išlaidos – neleis įvertinti pokyčių. Indėlio vertinimo kriterijus svarbus matuojant veiklos efektyvumą – išlaidų ir produktų ar rezultatų santykį, tačiau tokios reikšmės Savivaldybės metiniuose veiklos planuose nenustatomos.
21. Nustatėme taikomas skirtingas vertinimo kriterijų reikšmes 2022 m. ir 2023 m. veiklos plano priemonei „Socialinių paslaugų infrastruktūros plėtra“.

Vertinimo kriterijai ir reikšmės 2022 m. veiklos plane

- Vertinimo kriterijaus pavadinimas – įgyvendinami projektai. Nustatyta reikšmė – 3 vnt.

Vertinimo kriterijai ir reikšmės 2023 m. veiklos plane

- Vertinimo kriterijaus pavadinimas – įgyvendinami projektai. Nustatyta reikšmė – 1.909.300 Eur.

¹⁹ 2010-10-25 LR finansų ministro įsakymas Nr. 1K-330 su pakeitimais (galiojo iki 2023-07-19).

22. Šis pavyzdys parodo kaip svarbu parinkti tinkamas vertinimo kriterijų reikšmes. Vertinimo kriterijaus reikšmė, kuri parodo įgyvendinti planuojamų projektų skaičių yra aiški, suprantama ir orientuota į konkretų rezultatą, t. y. trijų įvardintų projektų įgyvendinimą. Be to, siekiant aiškumo toms pačioms priemonėms (projektams) tikslinga nustatyti vienodus rodiklius.
23. Taip pat, siekiant aiškumo, vertinimo reikšmės bei veiklos strateginiame veiklos plane ir metiniame veiklos plane turėtų būti pateikiamos vienodai, kad visuomenė galėtų matyti ne tik rezultatus, bet ir jų pokytį, t. y. kokios veiklos kokiais metais numatomos atlikti (pvz. techninio projekto parengimas, projekto ekspertizė, statybos leidimo gavimas, viešieji pirkimai rangos darbams ir techninei priežiūrai, rangos darbai (jų atlikimo proc.), dokumentų sutvarkymas po rangos darbų (NT registre, ES lėšas administruojančiose institucijose ir kt.) ir kt.), nes iš aukščiau pateikto pavyzdžio neaišku kokie darbai numatyti 2022 m., o kokie 2023 m. ir kokia dalis jų atlikta.
24. Išanalizavome 2022 m. ir 2023 m. Investicijų programai skirtų asignavimų didžiausius (daugiau kaip 1 mln. Eur) pakeitimus. Nustatėme, kad 2022 m. gruodžio mėnesį planuoti asignavimai Programai buvo sumažinti 1.450,8 tūkst. Eur, o 2023 m. gruodžio mėnesį – 1.524,6 tūkst. Eur. Savivaldybės tarybai teiktų sprendimų aiškinamuosiuose raštuose nurodyta, kad asignavimai neteko paskirties.
25. Nustatėme, kad, tikslinant Investicijų programai skirtus asignavimus, nenurodomos priežastys, dėl kurių metų pradžioje planuoti asignavimai Programai metų pabaigoje nebeplanuojami. Nesant pagrįstų motyvų dėl asignavimų Programai tikslinimo bei nebeskiriant lėšų planuotiems projektams, gali užsitęsti jų įgyvendinimas, laiku nepriimami sprendimai, susiję su projektų sėkmingu įgyvendinimu ir Savivaldybės biudžeto lėšų efektyviu naudojimu.

2. Projektų įgyvendinimo stebėseną ir kontrolę nepakankama

26. Audito metu nei viename planavimo dokumente nepavyko aptikti visų 2023 m. planuojamų įgyvendinti projektų, su jų pradžia, pabaiga bei planuojamais ir jau panaudotais asignavimais.
27. Administracija negalėjo pateikti visų duomenų apie 2023 m. pradėtus/vykdytus/užbaigtus projektus/priemones, nes tokios informacijos pilnai nevaldo.
28. Tokia situacija galėjo susidaryti, nes Administracija neturi projektų valdymo įrankio, kuriame matytųsi projektų skaičius, projektų vertės, kokia kiekvienos projekto veiklos pradžia, trukmė ir pabaiga, kokias veiklas (darbus) reikalinga atlikti, atsakingi asmenys už projektų įgyvendinimą, kokios jų pagrindinės funkcijos, tarpusavio ryšiai, t. y. informacinių technologijų pagalba būtų valdomi projektų duomenys, užtikrinama jų stebėseną ir kontrolę viso projekto gyvavimo metu, būtų sudaroma galimybė rinkti, vertinti ir analizuoti informaciją apie projektų veiklą vykdymo eigą projektą prižiūrintiems ir kitiems projekto eiga suinteresuotiems asmenims.

29. 2020 m. atlikto audito ataskaitoje „UAB „Labbis“ suteiktų ir teikiamų paslaugų vertinimas“²⁰ nustatėme, kad pagal 2015-05-28 sudarytą sutartį Nr. MS-145 buvo įgyvendintas projektas „Mažeikių rajono savivaldybės veiklos valdymo gerinimas“ Finansų valdymo, apskaitos ir strateginio planavimo bei veiklos valdymo sistemos modernizavimas, sukuriant ir įdiegiant projektų valdymo posistemę ir nuperkant mokymų paslaugas. Sutartyje nurodytas sutarties dalykas – įdiegta Projektų valdymo sistema, integruota su eksploatuojamomis sistemomis, atlikti mokymai darbuotojams. Sutarties vertė – 137.940,00 Eur.
30. Be kita ko, aukščiau minėto audito metu nustatėme, kad Projektų valdymo apskaitos modulis nėra ir nebuvo naudojamas, o sistemoje yra atlikti tik keli testiniai įrašai sukurti 2013 m., nors sutartis šio modulio diegimui buvo pasirašyta 2015-05-28. Tikėtinos modulio nenaudojimo priežastys yra nepakankamas modulio funkcionalumas, netinkamas darbuotojų apmokymas ir išitraukimas, neatliktas pilnas diegimas. Taip pat tikėtina, kad šio modulio diegimo sprendimas galimai buvo priimtas atsiradus finansavimo galimybėms, o ne nustačius veiklos poreikį, atitinkantį būsimų naudotojų reikmes.
31. Nustatėme, kad iš planuotos 21 priemonės 2022 metais nebuvo įgyvendinamos 3 priemonės. Metiniame veiklos plane privalu nurodyti nukrypimų nuo plano paaiškinimus, priežastis, dėl kurių planuotos reikšmės nepasiektos, tačiau dėl šių priemonių paaiškinimai plane nepateikti.

2022 m. planuotos, bet nevykdytos priemonės

- Savivaldybės jungiančių turizmo trasų ir turizmo maršrutų informacinės infrastruktūros plėtra. Planuota skirti asignavimų suma – 13.000,00 Eur, panaudota – 0,00 Eur;
- Mažeikių rajono sporto ir pramogų centro pastatymas. Planuota skirti 575.000,00 Eur, panaudota – 0,00 Eur;
- Investicijų skatinimo ir pramonės plėtros Mažeikių rajone programos įgyvendinimas. Planuota skirti 359.600,00 Eur, panaudota – 0,00 Eur.

-
32. Iš 17 priemonių 2023 metais nebuvo įgyvendinama 1 priemonė, bet buvo įgyvendinama 1 priemonė, kurios įgyvendinimui veiklos plane lėšos nebuvo planuotos. Nesant pagrįstų paaiškinimų, motyvų dėl lėšų skyrimo, bet nepanaudojimo arba neskryrimo gali būti laiku neįvykdytos planuotos veiklos ar užsitęsti jų įgyvendinimas.

Pavyzdžiai

- Mažeikių m. gatvių važiuojamosios dalies rekonstrukcija, įdiegiant inžinerines saugaus eismo priemones. Planuota skirti 144.100,00 Eur, panaudota – 0,00 Eur;
- Paslaugų teikimo ir asmenų aptarnavimo kokybės gerinimas savivaldybėje. Planuota skirti 0,00 Eur, panaudota – 131.021,80 Eur.

²⁰ Mažeikių rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2020-09-22 veiklos audito ataskaita Nr. KT9-10 „UAB „Labbis“ suteiktų ir teikiamų paslaugų vertinimas“

33. 2022-2023 m. metiniuose veiklos planuose pateiktos indėlio ir proceso vertinimo kriterijų reikšmės (planuotos ir faktinės reikšmės) dubliuoja plano įvykdymo grafą „patvirtintas planas“ ir „panaudotos lėšos“ ir yra visiškai neinformatyvios sprendimų, susijusių su sėkmingu Investicijų programos įgyvendinimu ir Savivaldybės biudžeto lėšų efektyviu naudojimu, priėmimui.
34. Nustatėme, kad pagal 2022 m. veiklos plano vykdymo duomenis iš 21 plane įtrauktos priemonės 7 priemonėms įgyvendinti panaudota faktinė lėšų suma yra mažesnė nei 50 proc. planuotų lėšų.

Pavyzdžiai

- Daugiabučių namų ir savivaldybės viešųjų pastatų modernizavimo skatinimas. Programai planuota panaudoti 544.800,00 Eur, panaudota 38.941,57 Eur. Nukrypimo nuo plano priežastis nepaaiškinta;
- Pėsčiųjų ir dviračių takų rekonstrukcija ir nauja statyba Mažeikiuose. Projektui planuota panaudoti 111.800,00 Eur, panaudota 50.132,01 Eur. Nukrypimo nuo plano priežastis nepaaiškinta;
- Mažeikių m. gatvių važiuojamosios dalies rekonstrukcija, įdiegiant inžinerines saugaus eismo priemones. Projektui planuota panaudoti 321.900,00 Eur, panaudota 144.381,57 Eur. Nukrypimo nuo plano priežastis nepaaiškinta;
- Paslaugų teikimo ir asmenų aptarnavimo kokybės gerinimas savivaldybėse. Projektui planuota panaudoti 135.900,00 Eur, panaudota 7.260,00 Eur. Nukrypimo nuo plano priežastis nepaaiškinta;
- Geriamojo vandens tiekimo, nuotekų, paviršinių nuotekų sistemų tvarkymas, renovavimas ir plėtra. Projektui planuota panaudoti 470.000,00 Eur, panaudota 127.844,26 Eur. Nukrypimo nuo plano priežastis nepaaiškinta;
- Pirminės asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros infrastruktūros tobulinimas, veiklos efektyvumo didinimas. Projektui planuota panaudoti 107.300,00 Eur, panaudota 36.333,24 Eur. Nukrypimo nuo plano priežastis nepaaiškinta;
- Socialinių paslaugų infrastruktūros plėtra. Projektui planuota panaudoti 1.013.600,00 Eur, panaudota 187.852,73 Eur. Nukrypimo nuo plano priežastis nepaaiškinta;

-
35. Nustatėme, kad pagal 2023 m. veiklos plano vykdymo duomenis iš 17 plane įtrauktų priemonių 4 priemonėms įgyvendinti panaudota faktinė lėšų suma yra mažesnė nei 50 proc. planuotų lėšų.

Pavyzdžiai

- Darnaus judumo priemonių diegimas Mažeikiuose. Projektui planuota panaudoti 100.000,00 Eur, panaudota 37.637,16 Eur. Nukrypimo nuo plano priežastis nepaaiškinta;
- Pėsčiųjų ir dviračių takų rekonstrukcija ir nauja statyba Mažeikiuose. Projektui planuota panaudoti 10.000,00 Eur, panaudota 242,24 Eur. Nukrypimo nuo plano priežastis nepaaiškinta;
- Mažeikių rajono sporto ir pramogų centro pastatymas. Projektui planuota panaudoti 300.000,00 Eur, panaudota 60.016,00 Eur. Nukrypimo nuo plano priežastis nepaaiškinta;

- Investicijų skatinimo ir pramonės plėtros Mažeikių rajone programos įgyvendinimas. Palankesnių sąlygų užsienio ir vietos investicijoms pritraukti sudarymui ir verslo skatinimui planuota panaudoti 147.000,00 Eur, panaudota – 45.000,00 Eur. Nukrypimo nuo plano priežastis nepaaiškinta.

36. 2022 m. ir 2023 m. priemonių įgyvendinimo plano įvykdymo ataskaitose pasigendama aiškių nukrypimų nuo plano paaiškinimų, dėl kurių planuotos reikšmės nepasiektos, t. y. ataskaitoje nėra informacijos kodėl planuoti asignavimai nebuvo panaudoti, kokios priežastys lėmė, dėl kurių įgyvendinant projektus lėšos nepanaudotos, apie sutaupytas lėšas, kai įgyvendinant projektus sumažėja kaštai. Ataskaitoje neskiriamas dėmesys priežasčių, problemų įvardijimui, o tik nurodomos vykdytos veiklos.

Pavyzdžiai

- 2022 m. veiklos plano priemonė – daugiabučių namų ir savivaldybės viešųjų pastatų modernizavimo skatinimas. Energetinio efektyvumo didinimo viešuosiuose pastatuose ir Mažeikių miesto kvartalų energinio efektyvumo didinimo programos įgyvendinimui patvirtinti asignavimai 2022 m. – 544.800,00 Eur, panaudota – 38.941,57 Eur. Pateiktas nukrypimo nuo plano paaiškinimas – projekto „Mažeikių rajono savivaldybės saulės fotoelektrinės statyba Viekšnių seniūnijoje“ sutartis su rangovu nutraukta abipusiu susitarimu dėl kainų augimo. Dėl šio projekto ir projekto „750 kW galingumo nutolusios saulės elektrinės pirkimas Mažeikių rajono savivaldybės administracijos poreikiams“ viešųjų pirkimų procedūrų projektų įgyvendinimas persikėlė į 2023 m. Trūksta paaiškinimo, kam buvo panaudoti 38.941,57 Eur, jei sutartis buvo nutraukta;
- 2022 m. veiklos plano priemonė – kiti projektai, kurių pareiškėjas yra ne tik Mažeikių rajono savivaldybės administracija. Dalyvavimui įvairių programų priemonėse, projektų įgyvendinimui patvirtinti asignavimai 2022 m. 319.800,00 Eur, panaudota – 631.899,01 Eur. Pateiktas nukrypimo nuo plano paaiškinimas – 2022 m. buvo įgyvendinamas projektas „Mažeikių „Ventos“ progimnazijos sporto aikštyno atnaujinimas“. Projekto „Mažeikių r. Viekšnių gimnazijos Viekšniuose, J. Basanavičiaus g. 1, sporto salės statyba“- veiklos baigtos. Trūksta paaiškinimo, kodėl beveik 100 proc. viršytos planuotos išlaidos;
- 2022 m. veiklos plano priemonė – komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtra. Projekto „Žiedinis atliekų tvarkymas“ įgyvendinimui patvirtinti asignavimai 2022 m. 20.100,00 Eur, panaudota – 38.350,17 Eur. Pateiktas nukrypimo nuo plano paaiškinimas – rengiamas techninis projektas, kompetencijų ugdymas vizitų metu. Projektas 85 proc. finansuojamas EEE ir Norvegijos finansinio mechanizmo regioninio bendradarbiavimo fondo lėšomis. Trūksta paaiškinimo, kodėl beveik 100 proc. viršytos planuotos išlaidos;
- 2022 m. veiklos plano priemonė – triukšmo mažinimo priemonių įrengimas. Dalyvavimui partnerio teisėmis projekto „Triukšmo mažinimo priemonių geležinkeliuose įrengimas (II) įgyvendinime patvirtinti asignavimai 2022 m. 400,00 Eur, panaudota – 1.511,88 Eur. Pateiktas nukrypimo nuo plano paaiškinimas – įrengtos triukšmo mažinimo priemonės Mažeikiuose. Trūksta paaiškinimo, kodėl beveik 400 proc. viršytos planuotos išlaidos;
- 2023 m, veiklos plano priemonė – kiti projektai, kurių pareiškėjas yra ne tik Mažeikių rajono savivaldybės administracija. Dalyvavimui įvairių programų priemonėse, projektų įgyvendinimui patvirtinti asignavimai 2023 m. 132.000,00 Eur, panaudota – 249.365,85 Eur. Pateiktas nukrypimo nuo plano paaiškinimas – prisidėta prie projektų, kuriuos Mažeikių rajono savivaldybės taryba patvirtintais sprendimais nutarė iš dalies finansuoti, įgyvendinimo: Mažeikių sporto mokyklos projekto „Mažeikių miesto stadiono, esančio Sedos g. 57, atnaujinimas“ įgyvendinimo, Mažeikių r. Tirkšlių Juozo Vitkaus-Kazimieraičio progimnazijos, Mažeikių lopšelių-darželių „Pasaka“ ir „Eglutė“ saulės elektrinių projektų. Buvo įgyvendintas projektas „Mažeikių

„Ventos“ progimnazijos sporto aikštyno atnaujinimas“. Trūksta paaiškinimo, kodėl beveik 100 proc. viršytos planuotos išlaidos;

- 2023 m. veiklos plano priemonė – socialinių paslaugų infrastruktūros plėtra. Projektų „Mažeikių rajono nakvynės namų modernizavimas“, „Bendruomeninių vaikų globos namų ir vaikų dienos centrų tinklo plėtra Mažeikių rajono savivaldybėje“, Bendruomeninių apgyvendinimo bei užimtumo paslaugų asmenims su proto ir psichikos negalia plėtra Mažeikių rajone“ įgyvendinimui patvirtinti asignavimai 2023 m. 1.909.300,00 Eur, panaudota – 809.545,77 Eur. Pateiktas nukrypimo nuo plano paaiškinimas – baigti įgyvendinti projektai: „Mažeikių rajono nakvynės namų modernizavimas“, „Bendruomeninių vaikų globos namų ir vaikų dienos centrų tinklo plėtra Mažeikių rajono savivaldybėje“, Bendruomeninių apgyvendinimo bei užimtumo paslaugų asmenims su proto ir psichikos negalia plėtra Mažeikių rajone“. Trūksta paaiškinimo, kodėl panaudota tik 42 proc. planuotų išlaidų;
- 2023 m. veiklos plano priemonė – verslo informacinių paslaugų kokybės užtikrinimas. Mažeikių turizmo ir verslo informacijos centro darbo sąlygų užtikrinimui patvirtinti asignavimai 2023 m. – 79.900,00 Eur, panaudota – 95.900,00 Eur. Pateiktas nukrypimo nuo plano paaiškinimas – lėšos skirtos Mažeikių turizmo ir verslo informacijos centro reikalingoms veikloms vykdyti. Trūksta paaiškinimo, kodėl 20 proc. viršytos planuotos išlaidos;
- 2023 m. veiklos plano priemonė – investicijų skatinimo ir pramonės plėtros Mažeikių rajone programos įgyvendinimas. Palankesnių sąlygų užsienio ir vietos investicijoms pritraukti sudarymui ir verslo skatinimui patvirtinti asignavimai 2023 m. – 147.000,00 Eur, panaudota – 45.000,00 Eur. Pateiktas nukrypimo nuo plano paaiškinimas – siekiant įgyvendinti iš ES struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamą projektą Raudonskardžio regyklos ir Ventos slėnio pritaikymas turizmo poreikiams, nupirkta žemės sklypas, esantis Kegrių k., Vieksnių sen. Trūksta paaiškinimo, kodėl panaudota tik 30,6 proc. planuotų išlaidų.

37. Vertindami 2022-2023 m. planuotų priemonių įgyvendinimą, nustatėme atvejį, kai nurodyta 2023 m. veiklos plano įgyvendinimo ataskaitoje įgyvendinta priemonė – siekiant įgyvendinti iš ES struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamą projektą Raudonskardžio regyklos ir Ventos slėnio pritaikymas turizmo poreikiams, nupirkta žemės sklypas, esantis Kegrių k., Vieksnių sen. – nėra susijusi su plano priemone – investicijų skatinimo ir pramonės plėtros Mažeikių rajone programos įgyvendinimas. Pažymėtina, kad 2023-2025 m. Investicijų programoje priemonės Investicijų skatinimo ir pramonės plėtros Mažeikių rajone programos įgyvendinimo aprašyme nurodyta, kad pagrindinis programos tikslas – įkurti Mažeikiuose pramonės parką. Tuo tikslu parengtas teritorijos detalusis planas ir per 2-3 metus reikalinga suprojektuoti ir įrengti reikalingą inžinerinę infrastruktūrą pramonės zonos įveiklinimui. Neteisingas priemonių priskyrimas nepateikia išsamios informacijos apie veiklos plano projektų/priemonių įgyvendinimą, todėl gali būti laiku neįprisiimami sprendimai, susiję su sėkmingu programos įgyvendinimu.

38. Be to, strateginio planavimo dokumentuose²¹ bei veiklos plano vykdymo ataskaitoje²² pasigedome 2023-2025 Mažeikių rajono savivaldybės investicijų programos priemonės „Investicijų skatinimo ir pramonės plėtros Mažeikių rajone programos įgyvendinimas“ aprašyme pateiktos informacijos tolimesnės veiksmų eigos dėl dar 2021 m. gauto Vyriausybės pasitarime pritarimo tikslinės dotacijos skyrimui iš Teisingos pertvarkos plano lėšų Mažeikių pramonės parko reikmėms.

²¹ 2024-02-29 Mažeikių rajono savivaldybės tarybos sprendimas Nr. T1-27 „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės investicijų programos 2024-2026 metams patvirtinimo“

²² 2024-05-10 Mažeikių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymas Nr. A1-624 „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės administracijos 2023 metų veiklos plano vykdymo ataskaitos tvirtinimo“.

39. Kadangi Mažeikių rajono savivaldybės strateginiame veiklos plane nustatyta, kad naujų investicijų pritraukimas į Mažeikius buvo ir yra esminis prioritetas, įvertinome viešai skelbiamą informaciją, susijusią su teisingos pertvarkos planu ir nustatėme, kad kvietimo „Užsienio ir vietos investuotojų su dideliu darbo vietų kūrimo potencialu pritraukimas Akmenės r. sav., Jonavos r. sav. ir Mažeikių r. sav.“ aprašas paskelbtas 2023-11-16 Nr. 02-064-K²³. Projektų įgyvendinimo planų pateikimo terminas – 2023-12-11. Tvarioms investicijoms pritraukti iš ES fondų lėšų Mažeikių rajono savivaldybei skiriama iki 24.840.000,00 Eur, darbuotojų mokymui iki 2.160.000,00 Eur.
40. Pagal Savivaldybės administracijos papildomai pateiktą informaciją nustatėme, kad Ekonomikos ir inovacijų ministro įsakymu²⁴ Mažeikių rajono savivaldybės įmonėms (UAB „Salas“, UAB „Resursas“, UAB „KERTEX energija“, UAB „Vinitas“) projektams įgyvendinti pagal aukščiau minėtą kvietimą skirtas finansavimas 22,8 mln. Eur. Dar penkios įmonės įtrauktos į rezervinių projektų sąrašą su 22,9 mln. Eur galima skirti finansavimo lėšų suma. Bendra galima verslui investicijų suma gali siekti 45,7 mln. Eur.
41. Be to, 2023-08-17 Savivaldybė gavo kvietimą Nr. 02-063-P²⁵ teikti projektų įgyvendinimo planus „Sąlygų ir vietos ekosistemos užsienio ir vietos investuotojams pagerinimas (pramoninės zonos) Akmenės raj. sav., Jonavos raj. sav. ir Mažeikių raj. sav.“ Priemonei – Mažeikių rajono savivaldybės kuriamos arba plėtojamos pramoninės teritorijos (LEZ, pramonės parkas arba pramoninė teritorija) – buvo numatyta galima finansavimo suma 10,25 mln. Eur. Projekto įgyvendinimo planas VšĮ Inovacijų agentūrai nebuvo teiktas, nes Savivaldybės teigimu²⁶ projektas būtų per didelė našta Savivaldybei. Savivaldybės tarybos sprendimo dėl šio projekto įgyvendinimo ir finansavimo nėra.
42. Savivaldybės administracijos prašėme pateikti su metinio veiklos plano stebėsenos vykdymu susijusius duomenis. Strateginio planavimo Savivaldybėje tvarkos apraše²⁷ nustatyta, kad metinis veiklos planas turi užtikrinti strateginio veiklos plano pirmųjų metų įgyvendinimą, o, tikslinant biudžete numatytus asignavimus, turi būti įvertinamas šių tikslinimų poveikis programų įgyvendinimui. Minėtame tvarkos apraše nustatyta, kad, be kita ko, šis tvarkos aprašas reglamentuoja metinių veiklos planų rengimo, tvirtinimo, įgyvendinimo, stebėsenos, rezultatų vertinimo ir atsiskaitymo už pasiektus rezultatus tvarką, tačiau kokie stebėsenos veiksmai turi būti atliekami tvarkos apraše nenustatyta. Anksčiau galiojusiam tvarkos apraše²⁸ metinio veiklos plano įgyvendinimas ir stebėseną neišskiriami į atskiras veiklas, o apjungiami į įgyvendinimo stebėseną, tačiau kokie veiksmai apima stebėseną taip pat neišskirti. Savivaldybės administracija pateikė atskirus raštus dėl asignavimų Investicijų programos priemonėms panaudojimo pakeitimų, t. y. prašoma numatyti papildomus finansavimo šaltinius arba informuojama apie

²³ Prieiga per internetą: <https://www.esinvesticijos.lt/dokumentai/kvietimo-uzsienio-ir-vietos-investuotoju-su-dideliu-darbo-vietu-kurimo-potencialu-pritraukimas-akmenes-r-sav-jonavos-r-sav-ir-mazeikiu-r-sav-aprasas>

²⁴ 2024-04-09 Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro įsakymas Nr. 4-188.

²⁵ Prieiga per internetą: <https://inovacijuagentura.lt/finansavimo-kvietimai/lez.html?lang=lt>

²⁶ 2024-10-04 Mažeikių rajono savivaldybės administracijos informacija pateikta el. paštu.

²⁷ Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2023-09-20 sprendimas Nr. T1-260 „Dėl strateginio planavimo Mažeikių rajono savivaldybėje organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, VII skyrius

²⁸ Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2021-11-26 sprendimas Nr. T1-322 „Dėl strateginio planavimo organizavimo Mažeikių rajono savivaldybėje tvarkos aprašo patvirtinimo“, VI skyrius.

nebeplanuojamus panaudoti asignavimus, nurodant, kad neteko paskirties, tačiau nenurodomi motyvai tokio pakeitimo poreikiui ir vertinimas, koks bus poveikis programos įgyvendinimui.

Pavyzdžiai iš Savivaldybės teiktų raštų dėl asignavimų keitimo

- Nebeplanuojama panaudoti netekusių paskirties finansavimo šaltinio 5 (SFA) 158,2 tūkst. Eur asignavimų:
 - 1.1. priemonės 01-01-03-03 „Švietimo paslaugų kokybės gerinimas Mažeikių rajono savivaldybėje“ projekto (v. f. 01.03.02.01) 8,3 tūkst. Eur (0,2 tūkst. Eur ek. kl. 2.2.1.1.1.30 ir 8,1 tūkst. Eur ek. kl. 3.1.1.3.1.04);
 - 1.2. priemonės 01-02-01-03 „Investicijų skatinimo ir pramonės plėtros Mažeikių rajone programos įgyvendinimas“ projektų 149,9 tūkst. Eur (v. f. 04.01.01.02): 2,9 tūkst. Eur (ek. kl. 3.1.1.1.1.01) ir 147,0 tūkst. Eur (ek. kl. 3.1.1.2.1.03).
(Mažeikių rajono savivaldybės administracijos Strateginio planavimo ir investicijų skyriaus 2023-12-05 raštas).
- Prašome Savivaldybės 2023 metų biudžete numatyti papildomą 5(P-BK) finansavimo šaltinio 50,0 tūkst. Eur poreikį 01-01-01-08 priemonės „Daugiabučių namų ir savivaldybių viešųjų pastatų modernizavimo skatinimas“ (valst. f. 05.03.01.01, ek. kl. 3.1.1.2.1.03) projektui „Nutuliosios saulės elektrinės dalies įsigijimas Mažeikių rajono savivaldybės administracijos poreikiams panaudojimas“ įgyvendinti;
(Mažeikių rajono savivaldybės administracijos Strateginio planavimo ir investicijų skyriaus 2023-12-05 raštas).
- Nebeplanuojama panaudoti netekusių paskirties finansavimo šaltinio 4 (ES) priemonės 01-01-03-10 „Socialinių paslaugų infrastruktūros plėtra“ projekto „Bendruomeninių apgyvendinimo bei užimtumo paslaugų asmenims su proto ir psichikos negalia plėtra Mažeikių rajone“ 66,0 tūkst. Eur asignavimų (v. f. 10.09.01.01, ek. kl. 3.1.1.2.1.03).
(Mažeikių rajono savivaldybės administracijos Strateginio planavimo ir investicijų skyriaus 2023-10-25 raštas).

43. Strateginio planavimo Savivaldybėje tvarkos apraše yra nustatyta, kad metiniame veiklos plane numatytos veiklos ir siekiami rezultatai turi būti naudojami savivaldybės administracijos valstybės tarnautojų, seniūnijų ir savivaldybės biudžetinių įstaigų specialistų veiklos užduotims nustatyti ir jų veiklos rezultatams vertinti. Siekiant įvertinti kaip vykdoma metinio veiklos plano kontrolė, peržiūrėjome Savivaldybės administracijos pateiktas nustatytas atsakingiems darbuotojams veiklos užduotis, atitinkančias Investicijų programos priemones.
44. Nustatėme, kad iš 2022 m. metiniame veiklos plane numatytos 21 veiklos tik keturios²⁹ buvo naudojamos Savivaldybės administracijos valstybės tarnautojų veiklos užduotims nustatyti ir jų veiklos rezultatams vertinti.

Pavyzdžiai

- Įgyvendinti projektą „Mažeikių rajono Renavo dvaro sodybos infrastruktūros tvarkymas, atveriant naujas erdves dvaro kraštovaizdžio pažinimui“;
- Mažeikių miesto kvartalų energinio efektyvumo didinimo programos įgyvendinimo darbo grupei pristatyti Gabijos ir Sodų kvartalų kompleksines rekomendacijos ir pasiūlymus darniai miesto dalies plėtros vizijai;
- Per einamuosius metus koordinuoti skyriaus vedėjo pavedimu, Administracijos direktoriaus įsakymais ir/ar Komisijų, grupių (pagal kompetenciją) paskirtų 2 projektų įgyvendinimo veiklas.

²⁹ 2024-08-23 Mažeikių rajono savivaldybės administracijos raštas Nr. R8(2.38E)-2937 „Dėl duomenų pateikimo“.

45. Nustatėme, kad iš 2023 m. metiniame veiklos plane numatytų 18 veiklų tik 50 proc.³⁰ buvo naudojamos Savivaldybės administracijos valstybės tarnautojų veiklos užduotims nustatyti ir jų veiklos rezultatams vertinti.

Pavyzdžiai

- Įgyvendinti projektą „Atviros ekosistemos atsiskaitymams negrynaisiais pinigais bendrojo ugdymo įstaigų valgyklose kūrimas“ ne mažiau 35 proc.;
- Įgyvendinant Mažeikių miesto kvartalų energinio efektyvumo didinimo programą atlikti viešojo pirkimo procedūrą dėl Gabijos kvartalo dalies nesudėtingų statinių supaprastinto statybos projekto Sodų g. Mažeikių m. įsigijimo;
- Koordinuoti ir organizuoti kapinių skaitmenizavimo projekto įgyvendinimo veiklas;
- Organizuoti Viekšnių fotoelektrinės projekto įgyvendinimą;
- Įgyvendinti Žemaitiškų užrašų (pagal poreikį) pastatymo projektą;
- Iki metų pabaigos pagal priemonę 04.5.1.-TD-R-514 „Darnaus judumo priemonių diegimas“ užbaigti projekto įgyvendinimą;
- Per einamuosius metus koordinuoti skyriaus vedėjo pavedimu, Administracijos direktoriaus įsakymais ir/ar Komisijų, grupių (pagal kompetenciją) paskirtų 2 projektų įgyvendinimo veiklas.

-
46. Nors 2023 m. padaryta pažanga nustatant daugiau tų metų metiniame veiklos plane numatytų veiklos užduočių darbuotojams, tačiau, nenaudojant visų numatytų planuojamų veiklų ir siekiamų rezultatų priskyrimo specialistų veiklos užduotims nustatyti ir rezultatams vertinti, gali būti neužtikrinama projektų stebėseną ir kontrolę viso projekto gyvavimo metu, ir dėl to gali būti laiku nepriimami sprendimai, susiję su sėkmingu Programoje numatytų priemonių įgyvendinimu.
47. Nors Savivaldybės administracijos teigimu projektų stebėseną ir kontrolę prasideda pasirašius sutartį dėl projekto įgyvendinimo ir vykdoma visą projekto įgyvendinimo laikotarpį, tačiau stebėsenos vykdymą įrodantys dokumentai nebuvo pateikti, o, kaip vykdyta stebėseną ir kontrolę, pateikti dokumentų pavyzdžiai (paraiška, projekto įgyvendinimo planas, pasiūlymas dėl projekto įtraukimo į regiono plėtros planą) nepagrindžia, kad stebėseną ir kontrolę buvo vykdoma.
48. Vidaus reikalų ministerijos parengtose Projektų ir procesų valdymo viešojo valdymo institucijose gairėse nustatyta, kad projekto stebėseną ir kontrolę turi būti atliekama viso projekto gyvavimo metu. Laikėme, kad projektų įgyvendinimo stebėseną ir kontrolę yra tinkama, kai pateikiami duomenys apie per tam tikrą laikotarpį įvykdytus projektų darbus, apie darbus, kurie atlikti, bet neapmokėti, darbus, kurie numatomi įgyvendinti iki metų pabaigos, numatomas nepanaudoti lėšas, kurias bus galima panaudoti kitiems projektams įgyvendinti, planuotus asignavimus, kurie liko

³⁰ 2024-08-23 Mažeikių rajono savivaldybės administracijos raštas Nr. R8(2.38E)-2937 „Dėl duomenų pateikimo“, 12 punktas.

- nepanaudoti, apie priežastis, dėl kurių lėšos nepanaudotos, sutaupyta lėšas, kai įgyvendinant projektą kaštai sumažėja. Tokios informacijos už 2022-2023 m. per 2 mėnesius Savivaldybės administracija nepateikė, todėl laikėme, kad tokios informacijos neturi.
49. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad daugiau kaip penkeri metai iš eilės, atliekant Savivaldybės metinių ataskaitų rinkinio auditą, Tarnyba reiškė sąlyginę nuomonę dėl Finansinių ataskaitų rinkinio „Nebaigta statyba ir išankstiniai mokėjimai“ straipsnyje pateiktų duomenų, kurių teisingumo negalėjome patvirtinti. Didžiausią rūpestį kelia tie turto objektai, kurie apskaitoje pradėti registruoti 2008, 2010 ir vėlesniais metais, ir iki šiol nėra perkelti į kitas turto grupes, nes Administracijos specialistai, atsakingi už projektų vykdymą, dėl nenurodytų priežasčių, neturi darbų užbaigimo aktų.
50. Jau Savivaldybės administracijos direktorius, tvirtindamas 2015 metų buhalterinės sąskaitos „Nebaigta statyba“ inventorizavimo rezultatus³¹, paskyrė projektų vadovus atsakingais už darbų vykdymo kontrolę, už sukauptų išlaidų buhalterinėje sąskaitoje „Nebaigta statyba“, kuriant turto vienetus, iškelimą į turto vienetų registrus. Tuo pačiu įsakymu įpareigojo projektų vadovus, atsakingus už statybos darbų vykdymo kontrolę:
- 1) teikti Buhalterinės apskaitos skyriui informaciją apie įvykdytų darbų vertę pagal kiekvieną kuriamą turto vienetą;
 - 2) užbaigus vykdyti darbus, pateikti informaciją apie sukauptas išlaidas pagal sukurtą kiekvieną turto vienetą bei finansavimo šaltinius (suderinus su Buhalterinės apskaitos skyriumi), Turto vienetų nustatymo ir naujų įrašų įrašymo į Savivaldybės administracijos buhalterinės apskaitos registrus komisijai.
- Be to, nustatė, kad statybos darbų vykdymo pabaigą skaityti tada, kai sukauptos išlaidos pagal atskirus turto vienetus bus iškeltos iš buhalterinės sąskaitos „Nebaigta statyba“. Tačiau šios problemos tęsiasi iki šiol, nes tai nulemia bendradarbiavimo tarp Savivaldybės administracijos atskirų skyrių ir darbuotojų, koordinuojant tarpusavio veiksmus nuo ūkinės operacijos ar ūkinio įvykio iki jų užregistravimo apskaitoje, stoka ir tai, kad Administracija nenaudoja Projektų valdymo apskaitos modulio. Atskiri skyriai (darbuotojai) neatlieka funkcijų pagal savo kompetenciją (arba jiems tinkamai nepriskirtos atlikti tokios funkcijos), kad ūkinė operacija būtų teisingai atskleista ir apskaityta.
51. Projektų valdymo pagrindinis tikslas – tinkamai ir laiku įgyvendinti projektą ir patenkinti suinteresuotųjų šalių poreikius. Projektų valdymas padeda sistemiskai valdyti projekto apimtį, laiką, kokybę, biudžetą, žmogiškuosius išteklius, pokyčius ir rizikas. Visų Investicijų programos projektų stebėsenos ir kontrolės vykdymas sudarytų sąlygas gauti išsamią informaciją apie investicijų projektų įgyvendinimą, įvertinti projekto eigos situaciją ir numatyti veiksmus sėkmingam projekto vykdymui užtikrinti.

³¹ Mažeikių rajono savivaldybės administracijos 2015-12-30 įsakymas Nr. A1-3260 „Dėl buhalterinės sąskaitos Nebaigtos statybos inventorizavimo ir išlaidų sumų bei turto vienetų nustatymo ir įtraukimo į buhalterinės apskaitos registrus Mažeikių rajono savivaldybėje rezultatų patvirtinimo“

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Rekomendacijos eilės numeris ataskaitoje	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo ir informavimo apie įgyvendinimą data
1	2	3	4	5
1.	Siekiant užtikrinti, kad viešojo valdymo sprendimai ir planavimo dokumentai tarpusavyje būtų susieti aiškiais loginiais ryšiais, priimti sprendimus dėl nuoseklaus Investicijų programos priemonių/projektų planavimo proceso taikymo.	Savivaldybės administracija	Veiksmas / priemonė. Nuo 2024 m. Savivaldybės tarybai teikiamame Investicijų programos sprendimo projekte planuojami asignavimai atitinka teikiamame savivaldybės biudžeto sprendimo projekte numatytus asignavimus. Komentaras. Gali pasikeisti teisės aktų reikalavimai.	Nuolat
2.	Siekiant užtikrinti savivaldybės strateginio veiklos plano tikslų ir uždavinių įgyvendinimą, planuotų rezultatų pasiekimą, nustatyti įvairiapusių vertinimo kriterijus (kiekybinius ir kokybinius), kurie teiktų naudingą informaciją ir sudarytų pagrindą sprendimų priėmimui.	Savivaldybės administracija	Veiksmas / priemonė. Investicijų programoje nustatysime įvairiapusių vertinimo kriterijus (kiekybinius ir kokybinius), kurie teiktų naudingą informaciją ir sudarytų pagrindą sprendimų priėmimui.	Iki 2025-07-01
3.	Siekiant užtikrinti efektyvų Savivaldybės lėšų naudojimą bei laiku įgyvendinti planuotas veiklas, vykdyti programos įgyvendinimo analizę ir vertinimą bei metinio veiklos plano įgyvendinimo ataskaitoje, esant nukrypimams nuo plano, teikti motyvuotus, pagrįstus paaiškinimus, nurodant priežastis dėl kurių planuotos reikšmės nepasiektos.	Savivaldybės administracija	Veiksmas / priemonė. Vykdamas Investicijų programos įgyvendinimo analizę ir vertinimą bei metinio veiklos plano įgyvendinimo ataskaitoje, esant nukrypimams nuo plano, teiksime motyvuotus, pagrįstus paaiškinimus, nurodant priežastis, dėl kurių planuotos reikšmės nepasiektos.	Nuolat

4.	Siekiant užtikrinti metinių veiklos planų įgyvendinimo stebėseną, rezultatų vertinimą bei atsiskaitymą už pasiektus rezultatus, imtis priemonių, kad numatytos metiniame veiklos plane veiklos ir siekiami rezultatai būtų naudojami savivaldybės administracijos valstybės tarnautojų veiklos užduotims nustatyti ir jų veiklos rezultatams vertinti.	Savivaldybės administracija	Veiksmas / priemonė. Metiniame veiklos plane numatytas veiklas ir siekiamus rezultatus naudosime savivaldybės administracijos darbuotojų veiklos užduotims nustatyti ir jų veiklos rezultatams vertinti. Komentaras. Gali pasikeisti teisės aktų reikalavimai.	Iki 2025-03-01
5.	Siekiant užtikrinti efektyvią projektų kontrolę ir stebėseną visu jų gyvavimo metu, reglamentuoti ir aprašyti projektų valdymo procesus ir principus, kurie būtų taikomi visiems vykdomiems projektams	Savivaldybės administracija	Veiksmas / priemonė. 1. Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu bus sudaryta komisija projektų valdymo tvarkos aprašui parengti. 2. Bus parengtas projektų valdymo tvarkos aprašas – reglamentuoti ir aprašyti projektų valdymo procesai ir principai, taikomi visiems vykdomiems projektams.	1. Iki 2024-12-31 2. Iki 2025-12-31
Atstovas ryšiams, atsakingas už Savivaldybės kontrolieriaus informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais: Laura Gaurilavičienė, Mažeikių rajono savivaldybės administracijos Strateginio planavimo ir investicijų skyriaus vedėjo pavaduotoja, laikinai vykdanči skyriaus vedėjo funkcijas, tel. Nr. 0 443 90 609, mob. tel. 0 667 92651, el. p. laura.gaurilaviciene@mazeikiai.lt				

Savivaldybės kontrolierė

Alma Karvelienė

Kontrolieriaus pavaduotoja

Loreta Dimienė

Vyresnioji patarėja

Inga Leščinskienė

PRIEDAI

Audito ataskaitos
„Mažeikių rajono savivaldybės
Investicijų projektų planavimo ir
vykdymo vertinimas“
1 priedas

Santrumpos ir sąvokos

Savivaldybė – Mažeikių rajono savivaldybė.

Administracija– Mažeikių rajono savivaldybės administracija.

Savivaldybės taryba – Mažeikių rajono savivaldybės taryba.

Programa – Mažeikių rajono savivaldybės investicijų programa.

Investicijos – piniginės lėšos ir įstatymais bei kitais teisės aktais nustatyta tvarka įvertintas materialusis, nematerialusis ir finansinis turtas, kuris investuojamas siekiant iš investavimo objekto gauti pelno (pajamų), socialinį rezultatą (švietimo, kultūros, mokslo, sveikatos ir socialinės apsaugos bei kitose panašiose srityse) arba užtikrinti valstybės funkcijų įgyvendinimą.

Investavimo objektas – investuojamas investuotojo nuosavas, skolintas ar patikėjimo teise valdomas ir naudojamas turtas.

Investicijų rūšys pagal investavimo objektą:

- 1) kapitalo investicijos – investicijos ilgalaikiam materialiajam ir nematerialiajam turtui sukurti, įsigyti arba jo vertei padidinti;
- 2) finansinės investicijos – visos investicijos, išskyrus nurodytas šios dalies 1 punkte.

Planavimo dokumentas – strateginio valdymo sistemos elementas, skirtas ilgalaikiai ir darniai savivaldybės pažangai ir jos įgyvendinimui suplanuoti.

Priemonė – užsibrėžto uždavinio įgyvendinimo būdas (veiklų grupė), kuriam naudojami žmogiškieji, finansiniai ir materialiniai ištekliai.

Projektas – laikina, aiškia pradžia ir pabaigą bei ribotus išteklius turinti pažangos veikla, skirta naujam produktui sukurti, siekiant įgyvendinti pažangos priemonę.

Rezultato rodiklis – kiekybiškai ir (arba) kokybiškai išreiškiamas dydis, kuriuo matuojama įgyvendinant pažangos ar tęstinės veiklos priemones ar projektus sukurtų produktų nauda tikslinei grupei, institucijai, sektoriaus ar teritorijos plėtrai ir pan., panaudojimo mastas ir (arba) kokybės pagerėjimas.

Vertinimo kriterijus - rodiklis, suteikiantis informaciją apie tikslo, uždavinio ir priemonės įgyvendinimą.

Audito ataskaitos
 „Mažeikių rajono savivaldybės
 Investicijų projektų planavimo ir
 vykdymo vertinimas“
 2 priedas

Audito apimtis ir metodai

Audito apimtis

Audito tikslas – įvertinti Savivaldybės investicijų projektų planavimo ir vykdymo efektyvumą.

Pagrindiniai audito klausimai:

- ar į investicijų programą įtraukti investicijų projektai (priemonės) planuojami nuosekliai;
- ar vykdoma investicijų projektų (priemonių) įgyvendinimo stebėseną ir kontrolę.

Audituojamas subjektas – Mažeikių rajono savivaldybės administracija.

Audituojamas laikotarpis – 2022-2023 metai. Naudojome ankstesnių ir 2024 m. duomenis tiek, kiek jie susiję su Programos lėšų administravimu audituojamu laikotarpiu arba duomenų palyginimui.

Auditas atliktas pagal tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus³².

Audito duomenų rinkimo ir vertinimo metodai

Audito ataskaitos skyrius / poskyris	Taikyti duomenų rinkimo ir vertinimo metodai	Tikslas
1. Investicijų programos planavimas turi trūkumų	<p><u>Dokumentų peržiūra</u> Nagrinėjome: Investicijų įstatymą; Strateginio valdymo įstatymą; Projektų ir procesų valdymo institucijose gaires, parengtas Vidaus reikalų ministerijos; Strateginio planavimo dokumentuose naudojamų vertinimo kriterijų sudarymo ir taikymo metodiką, patvirtintą Finansų ministro; Strateginio planavimo organizavimo Mažeikių rajono savivaldybėje tvarkos aprašą.</p> <p><u>Duomenų analizė</u> Analizavome Savivaldybės 2022-2024 m., 2023-2025 m. strateginius veiklos planus, 2021-2030 m. strateginį plėtros planą, 2022-2024 m., 2023-2025 m. ir 2024-2026 m. Investicijų programas, 2022 m. ir 2023 m. biudžete nustatytus asignavimus Investicijų</p>	Nustatyti ar į investicijų programą įtraukti investicijų projektai (priemonės) planuojami nuosekliai.

³² 3000-asis TAAIS „Veiklos audito standartas“, prieiga per internetą: https://www.valstybeskontrolė.lt/TVS/Content/IN-TOSAI_standartai/3000-asis_TAAIS.pdf

	<p>programai, 2022 m. ir 2023 m. biudžeto ir Investicijų programos tikslinimus ir pakeitimus, 2022 m. ir 2023 m. Savivaldybės administracijos metinius veiklos planus, kitų savivaldybių gerąją praktiką.</p> <p><u>Pokalbiai (apklausos)</u> Bendravome su Savivaldybės administracijos Strateginio planavimo ir investicijų skyriaus vedėjo pavaduotoja.</p>	
<p>2. Projektų įgyvendinimo stebėseną ir kontrolę nepakankama</p>	<p><u>Dokumentų peržiūra</u> <u>Nagrinėjome:</u> Strateginio planavimo organizavimo Mažeikių rajono savivaldybėje tvarkos aprašą; Projektų ir procesų valdymo institucijose gaires, parengtas Vidaus reikalų ministerijos.</p> <p><u>Duomenų analizė</u> Analizavome Savivaldybės administracijos metinių veiklos planų 2022 m. ir 2023 m. įgyvendinimo ataskaitas, viešai skelbimus kvietimus investicijoms skatinti, 2022 m. ir 2023 m. metines veiklos užduotis.</p> <p><u>Pokalbiai (apklausos)</u> Bendravome su Savivaldybės administracijos Strateginio planavimo ir investicijų skyriaus vedėjo pavaduotoja.</p>	<p>Nustatyti ar vykdoma investicijų projektų (priemonių) įgyvendinimo stebėseną ir kontrolę</p>